

GLÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

**Raport z cyklu kontrolnego
przeprowadzonego przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, pn.
*Kontrole podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi
komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód
powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej
rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.***

AKCEPTUJĘ

Joanna Piekutowska

Główny Inspektor
Ochrony Środowiska

/ – podpisany cyfrowo/

Kwiecień | 2024 r.

Opracowano w Departamencie Inspekcji
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Spis treści

Pojęcia	4
STRESZCZENIE	5
1. WSTĘP	8
3. STAN PRAWNY	9
4. CEL I ZAKRES KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W RAMACH CYKLU.....	11
5. OMÓWIENIE WYNIKÓW PRZEPROWADZONEGO CYKLU KONTROLNEGO	12
5.1 Liczba przeprowadzonych kontroli	12
5.2 Liczba skontrolowanych podmiotów posiadających przelewy burzowe.....	14
5.2.1 Uregulowany stan formalnoprawny.....	14
5.2.2 Brak uregulowania stanu formalnoprawnego.....	16
5.3 Weryfikacja warunku dotyczącego określenia w pozwoleniach dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów.....	17
5.3.1 Liczba przelewów z określoną średnio roczną liczbą zrzutów.....	17
5.3.2 Liczba przelewów bez określonej średniej rocznej liczby zrzutów	18
5.3.3 Przekroczenie określonej w dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów	19
5.4 Liczba pozwoleń nakładających obowiązek wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewem	21
5.4.1 Wywiązywanie się z obowiązku wykonywania badań jakości ścieków	24
5.4.2 Ładunek zanieczyszczeń wprowadzony ze skontrolowanych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.....	25
5.5 Liczba pozwoleń nakładających obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych skontrolowanymi przelewami burzowymi.....	27
5.5.1 Wywiązywanie się z obowiązku wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych skontrolowanymi przelewami burzowymi.....	29
5.6 Stwierdzone naruszenia	30
5.6.1 Działania pokontrolne	31
6. WNIOSKI	33
7. SPOSÓB WYKORZYSTANIA MATERIAŁU	34
8. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO RAPORTU	34

Pojęcia

GIOS – Główny Inspektor Ochrony Środowiska / Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

IOŚ – Inspekcja Ochrony Środowiska

PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

pozwolenie – pozwolenie wodnoprawne; decyzja ostateczna wydana przez właściwy organ, określająca warunki emisji zanieczyszczeń, w tym wprowadzania ścieków, do wód lub do ziemi

przelewy burzowe – przelewy burzowe komunalnej kanalizacji ogólnospławnej

rozporządzenie z 2006 r. – rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137, poz. 984, z późn. zm.)

rozporządzenie z 2014 r. – rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800)

rozporządzenie z 2019 r. – rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)

ustawa IOŚ – ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 425)

ustawa o rewitalizacji rzeki Odry – ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 1963)

ustawa Prawo wodne – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1478, z późn. zm.).

WIOŚ – Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska / Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

STRESZCZENIE

Niniejszy raport sporządzono na podstawie danych przedłożonych przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska, pozyskanych podczas kontroli przeprowadzonych w 2023 r. w ramach cyklu kontrolnego, którego przedmiotem była *kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.*

W ramach cyklu dokonano nie tylko oceny przestrzegania przez podmioty dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów, ale także:

- 1) stanu uregulowania formalnoprawnego przelewów burzowych eksploatowanych przez kontrolowane podmioty oraz warunków określonych w posiadanych pozwoleniach na wprowadzanie ścieków przelewami burzowymi,
- 2) stopnia określenia w pozwoleniach dopuszczalnej liczby zrzutów burzowych w ciągu roku,
- 3) przestrzegania innych warunków pozwolenia, jeżeli zostały w nim określone,
- 4) wielkości ładunków zanieczyszczeń wyrażonych wskaźnikami BZT₅, ChZT, zawiesiny ogólnej, azotu ogólnego i fosforu ogólnego, jeżeli podmioty miały określony w pozwoleniu obowiązek prowadzenia pomiarów ilości i jakości ścieków odprowadzanych przelewami albo pomimo brak takiego obowiązku – pomiary i badania wykonywały.

Na podstawie przedłożonych przez WIOŚ danych zebranych w ramach cyklu kontrolnego ustalono, że w obszarze:

- 1) liczby kontroli i przelewów burzowych:
  - a) łącznie skontrolowano 122 podmioty, które eksploatują 417 przelewów burzowych;
- 2) uregulowania stanu formalnoprawnego:
  - a) 94 ze 122 (77%) skontrolowanych podmiotów posiadało uregulowany stan formalnoprawny dla 341 z 417 (82%) przelewów burzowych, na wprowadzanie ścieków przelewami (w ocenie ujęto również pozwolenia wydane w 2023 r.);
- 3) warunku dotyczącego określenia w posiadanych pozwoleniach dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów:
  - a) 325 z 341 (95%) przelewów burzowych objętych pozwoleniami na wprowadzanie ścieków do odbiornika posiada w tych pozwoleniach określoną dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów, a 16 z 341 (5%) przelewów nie posiada;
- 4) przestrzegania określonego w pozwoleniu warunku dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z przelewów burzowych:
  - a) dla 241 z 325 przelewów, dla których w warunkach pozwolenia określono dopuszczalną średnioroczną liczbę zrzutów, możliwe było dokonanie oceny przestrzegania tego warunku, przy czym dla 201 przelewów – średniej rocznej z okresu trzech lat objętych kontrolą (2020-2022 r.), natomiast dla 40 przelewów – średniej rocznej z okresu 2 lat (2020-2021 albo 2021-2022);

- b) w przypadku 34 z 201 przelewów, średnia roczna liczba zrzutów z okresu trzech lat^{1,2}; objętych kontrolą (2020-2022 r.), została przekroczone,
- c) w przypadku 3 z 40 przelewów, średnia roczna liczba zrzutów z okresu dwóch lat (2020-2021 albo 2021-2022), została przekroczone.

Ustalenia kontroli wykazały różne w skali kraju podejście organów wydających pozwolenia do określania w nich warunków korzystania z wód związanych z odprowadzaniem ścieków przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, co wyrażało się tym, że oprócz faktu, iż nie we wszystkich pozwoleniach określono dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów z przelewów burzowych, to dodatkowo w niektórych pozwoleniach określono warunki wykonywania badań jakości oraz pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami, a w niektórych tylko ilości albo tylko jakości pomimo, iż stan prawny obowiązujący do 31 grudnia 2023 r., który obowiązywał w dacie wydania pozwoleń, nie przewidywał obowiązku określania w pozwoleniu warunków ilości, stanu czy składu ścieków odprowadzanych przelewami burzowymi ani obowiązku monitorowania tych warunków.

I tak:

- 1) 44 z 341 (13%) skontrolowanych przelewów burzowych, dla których wydano pozwolenia, miało określony obowiązek wykonywania badań jakości ścieków wprowadzanych przelewami burzowymi (w ocenie ujęto również pozwolenia wydane w 2023 r.),
- 2) dla 23 z 44 (52%) przelewów burzowych, pozwolenia zostały wydane przed 2023 r. (tj. obowiązywały w ocenianych latach 2020-2022) i umożliwiały ocenę spełnienia obowiązków w nich określonych w zakresie wykonywania badań jakości ścieków wprowadzanych tymi przelewami:
  - a) dla 19 z 23 (83%) przelewów burzowych spełniono obowiązek wykonywania badań jakości ścieków,
  - b) dla 4 z 23 (17%) przelewów nie wykonywano badań jakości ścieków ponieważ w latach 2020-2022, nie były dokonywane zrzuty ścieków (przelewy nie uruchomiły się).
- 3) 297 z 341 (87%) przelewów burzowych, dla których wydano pozwolenia, nie posiadało obowiązku wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewami.
- 4) 86 z 341 (25%) przelewów burzowych dla których wydano pozwolenia, miało określony obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami.
- 5) dla 65 z 86 (76%) przelewów burzowych, pozwolenia zostały wydane przed 2023 r. (tj. obowiązywały w ocenianych latach 2020-2022) i umożliwiały ocenę spełnienia obowiązków w nich określonych w zakresie wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami burzowymi:
  - a) dla 58 z 65 (89%) przelewów burzowych wykonywano obowiązek pomiarów ilości odprowadzanych ścieków,

---

^{1,2} zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia z 2019 r, oceny spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, określonej na podstawie obserwacji funkcjonowania przelewów przez okres co najmniej 2 lat.

b) dla 7 z 65 (11%) przelewów burzowych nie dokonywano pomiarów ilości odprowadzanych ścieków, ponieważ:

- w 5 z 7 przelewów w latach 2020-2022 nie zostało uruchomionych,
- dla 2 z 7 przelewów nie zainstalowano urządzenia pomiarowego na wylocie przelewu.

6) 255 z 341 (75%) przelewów burzowych, dla których wydano pozwolenia, nie posiadało obowiązku wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami.

W czasie przeprowadzonych podczas cyklu kontroli, WIOŚ stwierdził naruszenia warunków pozwoleń, co skutkowało:

- nałożeniem mandatów karnych – 3 przypadki
- udzieleniem instruktażu - 2 przypadków
- udzieleniem pouczenia - 7 przypadków.

Natomiast w związku ze stwierdzonymi podczas tych kontroli naruszeniami, w ramach działań pokontrolnych, WIOŚ:

- skierowali 26 zarządzeń pokontrolnych do kierowników kontrolowanych jednostek,
- skierowali 29 wystąpień do innych organów,

przy czym wobec jednego skontrolowanego podmiotu znajdującego się na terenie województwa małopolskiego, eksploatującego dwa przelewy burzowe, działania pokontrolne nie zostały zakończone na dzień sporządzenia niniejszego raportu.

1. WSTĘP

Przelewy burzowe są nieodłącznym elementem komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, czyli kanalizacji, która zbiera ścieki sanitarne oraz wody m.in. z odwodnienia ulic, placów i dachów i funkcjonują w komunalnych systemach kanalizacyjnych. Są urządzeniami, które uruchamiają się w sposób samoczynny odprowadzając do odbiornika nadmiar wody opadowej, częściowo zmieszanej z nieoczyszczonymi ściekami. Ich działanie i prawidłowe funkcjonowanie ma na celu ochronę miast przed zagrożeniem zalania ściekami w przypadkach nawalnych opadów atmosferycznych, a także zabezpieczenie oczyszczalni ścieków przed przeciążeniem hydraulicznym, której działanie, w takich sytuacjach, mogłoby zostać zaburzone.

Przelewy burzowe są traktowane jako urządzenia wodne. Każdy „wyciek” z przelewu burzowego komunalnej kanalizacji ogólnospławnej jest traktowany jako ściek, a w związku z tym na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych, wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 i pkt 17a ustawy IOŚ, w związku z art. 335 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo wodne, kontroluje przestrzeganie warunków ustalonych m.in. w pozwoleniach wodnoprawnych w zakresie ilości pobieranych wód oraz wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy IOŚ kieruje działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym m.in.:

- ustala ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska,
- wydaje zalecenia i wytyczne, określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy,
- kontroluje stan realizacji zaleceń i wytycznych.

W opracowanym przez GIOŚ dokumencie pn. *Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 (z perspektywą do 2030 r.)* z 26 listopada 2020 r. jako najważniejsze cele do osiągnięcia do 2025 r. (rozdział I) w zakresie *Poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, Morza Bałtyckiego oraz gospodarowania zasobami wodnymi* (pkt 2) zostały wymienione m.in. kontrole w zakładach, które na podstawie decyzji określających warunki korzystania ze środowiska wprowadzają ścieki do wód lub do ziemi.

W związku z powyższym realizując ww. założenia oraz zadania ustawowe, w *Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r.*, jako jedno z priorytetowych zadań w działalności kontrolnej dla organów Inspekcji Ochrony Środowiska przewidziano do realizacji w 2023 r. cykl kontrolny obejmujący *kontrole podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.*

3. STAN PRAWNY

W ocenianym podczas niniejszego cyklu kontrolnego okresie, tj. w latach 2020-2022, obowiązywały pozwolenia, które były wydawane na podstawie ustawy Prawo wodne:

- z dnia 18 lipca 2001 r., która obowiązywała do dnia 31 grudnia 2017 r.,
- z dnia 20 lipca 2017 r., która obowiązuje od dnia 1 stycznia 2018 r.

W myśl art. 37 pkt 2 ustawy Prawo wodne z 2001 r. wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi było szczególnym korzystaniem z wód, na które zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wymagane było pozwolenie wodnoprawne.

W myśl art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy Prawo wodne z 2017 r., wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych stanowi usługę wodną, na którą zgodnie z art. 389 pkt 1 tej ustawy, wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Zarówno w ustawie Prawo wodne z 2001 r. jak i w ustawie z 2017 r. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2023 r., przepisy określające wymagania co do treści pozwolenia wodnoprawnego nie zawierały obowiązku ustalenia w pozwoleniu dopuszczalnej liczby zrzutów z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, obowiązku badania jakości ścieków odprowadzanych tymi przelewami oraz pomiaru ich ilości. Natomiast, przepisy ww. ustaw Prawo wodne zawierały odwołanie do przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie tych ustaw, w taki sposób, że:

- w ustawie Prawo wodne z 2001 r. w art. 41 ust. 3 zawarty był warunek, który dopuszczał wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3 tej ustawy,
- w ustawie Prawo wodne z 2017 r. w art. 80 ust. 3 zawarty jest warunek, który dopuszcza wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, o ile właściwy organ Wód Polskich ustali, w drodze decyzji, że takie dopuszczenie nie koliduje z celami środowiskowymi dla wód lub wymaganiami jakościowymi dla wód.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne z 2001 r., tj. rozporządzenia z 2006 r. oraz 2014 r., dopuszczały wprowadzanie ścieków z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych płynących oraz wód przybrzeżnych jeżeli średnia roczna liczba zrzutów z poszczególnych przelewów, określona na podstawie obserwacji funkcjonowania przelewów przez okres co najmniej 2 lat, nie była większa niż 10.

Ww. rozporządzenia nie określały obowiązku wykonywania badań jakości oraz pomiarów ilości ścieków wprowadzanych z przelewów burzowych.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne z 2017 r., to rozporządzenie z 2019 r.

Zgodnie z § 14 ust. 1-5, tego rozporządzenia:

- 1) *ścieki z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej mogą być wprowadzane do śródlądowych wód powierzchniowych płynących, wód przybrzeżnych*

oraz wód przejściowych, jeżeli średnia roczna liczba zrzutów z poszczególnych przelewów nie jest większa niż 10,

- 2) oceny spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, określonej na podstawie obserwacji funkcjonowania przelewów przez okres co najmniej 2 lat,*
- 3) średnią roczną liczbę zrzutów ustala się na podstawie danych obejmujących wyniki obserwacji opadów z okresu co najmniej 10 lat lub wyniki obserwacji działania istniejących przelewów burzowych w ciągu co najmniej 2 lat,*
- 4) średnią roczną liczbę zrzutów ścieków z komunalnej kanalizacji ogólnospławnej w aglomeracji o RLM 100000 i większej ustala się na podstawie modeli symulacyjnych,*
- 5) w przypadku braku modeli symulacyjnych, o których mowa w ust. 4, średnią roczną liczbę zrzutów ścieków z komunalnej kanalizacji ogólnospławnej w aglomeracji o RLM 100000 i większej ustala się zgodnie z ust. 2, przy czym do czasu opracowania tych modeli zmniejsza się dla poszczególnych przelewów burzowych średnią roczną liczbę zrzutów, o której mowa w ust. 1.*

Również to rozporządzenie z 2019 r. nie nakłada obowiązku badania jakości ścieków odprowadzanych przelewami burzowymi oraz pomiaru ich ilości.

Dopiero sytuacja na rzece Odrze, która miała miejsce w 2022 r. doprowadziła do zmian prawnych przepisów dotyczących m.in. przelewów burzowych. Zmiany te zostały wyrażone w ustawie o rewitalizacji rzeki Odry, wprowadzającej także zmiany w tym zakresie w ustawie Prawo wodne. I tak:

- zgodnie z art. 101 ust. 1 ustawy Prawo wodne z 2017 r. – w brzmieniu obowiązującym od 7 października 2023 r.

Zakłady pobierające wodę, przeznaczające ścieki do rolniczego wykorzystania oraz wprowadzające ścieki do wód lub ziemi, są obowiązane:

1) prowadzić:

- a) pomiary ilości pobranej wody oraz ilości i jakości ścieków, a także ewidencję dokonywanych pomiarów,*
- b) ewidencję każdego zrzutu z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej oraz z przelewów kanalizacji deszczowej, w której wskazuje się datę i czas trwania zrzutu;*

2) przechowywać ewidencję, o której mowa w pkt 1 lit. b, przez okres 5 lat na potrzeby kontroli gospodarowania wodami.

- zgodnie z art. 409 ust. 4a ustawy Prawo wodne z 2017 r. - w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.

Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód z uwzględnieniem wprowadzania ścieków z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej, zawiera także określenie średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych.

- zgodnie z art. 403 ust. 2 pkt 21 ustawy Prawo wodne z 2017 r. - w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.

W dostosowaniu do rodzaju działalności, której dotyczy pozwolenie wodnoprawne, w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się w szczególności średnią roczną liczbę zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych.

Natomiast, zgodnie z art. 16 ust. 1 -3 ustawy o rewitalizacji Odry - w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.:

- 1. Zakłady wprowadzające ścieki do wód lub ziemi, z uwzględnieniem wprowadzania ścieków z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej, są obowiązane do wystąpienia z wnioskiem o zmianę pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi przez uzupełnienie ich warunków w zakresie wprowadzania ścieków z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej do dnia 1 lipca 2024 r.*
- 2. Wydane przed dniem 1 stycznia 2024 r. pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej wygasają, bez odszkodowania, po upływie okresu, na jaki zostały wydane, jednak nie później niż do dnia 1 stycznia 2026 r., jeżeli nie zostały zmienione zgodnie z ust. 1.*
- 3. W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych wzywają zakłady, o których mowa w ust. 1, do dopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, informując jednocześnie o skutkach jego niedopełnienia.*

4. CEL I ZAKRES KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W RAMACH CYKLU

Celem realizacji tego zadania, o charakterze ogólnokrajowego cyklu kontrolnego, było sprawdzenie, czy podmioty odprowadzające ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, wytypowane do kontroli przez WIOŚ przestrzegają dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.

Dodatkowo podczas cyklu sprawdzono czy podmioty te posiadają uregulowany stan formalnoprawny eksploatowanych przez nie przelewów burzowych oraz czy w pozwoleniach określono dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów, a także czy nałożono na podmioty odprowadzające ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, inne obowiązki, np. prowadzenia pomiarów ilości lub jakości ścieków odprowadzanych przelewami oraz czy obowiązek ten jest realizowany, jeżeli został nałożony.

Sprawdzono również, jaki ładunek zanieczyszczeń wyrażanych wskaźnikami:

- BZT₅,
- ChZT_{Cr},
- zawiesina ogólna,
- azot ogólny,
- fosfor ogólny,

został odprowadzony przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej w latach 2020-2022 w poszczególnych województwach, tam gdzie było to możliwe.

Oceny spełnienia przez kontrolowane podmioty warunków określonych w posiadanych pozwoleniach, dokonano:

- w podziale na województwa,
- w zakresie przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów, uwzględniając dane dotyczące trzech albo dwóch lat kalendarzowych z kontrolowanego okresu, tj. lat 2020-2022; ponieważ oceny dokonuje się na podstawie średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, określonej na podstawie obserwacji funkcjonowania przelewów przez okres co najmniej 2 lat, to w niniejszym cyklu nie można było dokonać oceny tylko na podstawie danych za jeden rok,
- biorąc pod uwagę, że zrzut ścieków trwający w sposób ciągły dłużej niż dobę, należało uwzględnić jako 1 zrzut.

Oceny dokonano w odniesieniu do wymagań określonych w rozporządzeniach z 2006 r., 2014 r. oraz 2019 r., na podstawie których były wydawane pozwolenia obowiązujące w latach objętych kontrolą, ponieważ oceny przestrzegania warunków określonych w pozwoleniu dokonuje się wg stanu prawnego, który obowiązywał w dacie wydania pozwolenia.

5. OMÓWIENIE WYNIKÓW PRZEPROWADZONEGO CYKLU KONTROLNEGO

5.1 Liczba przeprowadzonych kontroli

W ramach realizacji cyklu kontrolnego WIOŚ skontrolowali 150 podmiotów i w wyniku tych kontroli ustalili, że spośród tej grupy tylko 122 podmioty eksploatują przelewy burzowe, w liczbie 417.

W pięciu niżej wymienionych województwach, 28 z wytypowanych do kontroli podmiotów, nie posiadało przelewów burzowych, odpowiednio:

- województwo dolnośląskie: 1
- województwo kujawsko-pomorskie: 4
- województwo opolskie: 10
- województwo podlaskie: 11
- województwo świętokrzyskie: 2.

Wobec powyższego dane prezentowane w niniejszym raporcie, nie obejmują tych podmiotów.

Tabela 1. Zestawienie liczby skontrolowanych podmiotów w poszczególnych województwach w podziale na podmioty posiadające i nieposiadające przelewów burzowych

Lp.	WIOŚ	Liczba podmiotów skontrolowanych ogółem w ramach cyklu	Liczba podmiotów nieposiadających przelewów burzowych	Liczba podmiotów posiadających przelewy burzowe
1.	Dolnośląski	12	1	11
2.	Kujawsko-Pomorski	13	4	9
3.	Lubelski	2	0	2
4.	Lubuski	8	0	8
5.	Łódzki	6	0	6
6.	Małopolski	14	0	14
7.	Mazowiecki	11	0	11
8.	Opolski	11	10	1
9.	Podkarpacki	19	0	19
10.	Podlaski	11	11	0
11.	Pomorski	7	0	7
12.	Śląski	9	0	9
13.	Świętokrzyski	4	2	2
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	4
15.	Wielkopolski	10	0	10
16.	Zachodniopomorski	9	0	9
SUMA		150	28	122

5.2 Liczba skontrolowanych podmiotów posiadających przelewy burzowe

Z przedłożonych przez 16 WIOŚ danych wynika, że na 122 skontrolowane podmioty posiadające przelewy burzowe, kontrolą objęto 417 przelewów burzowych.

Największa liczba przelewów burzowych została skontrolowana w woj. małopolskim (87 szt.), woj. śląskim (59 szt.) oraz woj. zachodniopomorskim (47 szt.) oraz w woj. podkarpackim (46 szt.).

Tabela 2. Zestawienie liczby skontrolowanych podmiotów i przelewów burzowych w poszczególnych województwach

Lp.	WIOŚ	Liczba podmiotów posiadających przelewy burzowe	Liczba przelewów burzowych w podmiotach
1.	Dolnośląski	11	20
2.	Kujawsko-Pomorski	9	27
3.	Lubelski	2	2
4.	Lubuski	8	21
5.	Łódzki	6	27
6.	Małopolski	14	87
7.	Mazowiecki	11	31
8.	Opolski	1	6
9.	Podkarpacki	19	46
10.	Podlaski	0	0
11.	Pomorski	7	8
12.	Śląski	9	59
13.	Świętokrzyski	2	2
14.	Warmińsko-Mazurski	4	4
15.	Wielkopolski	10	30
16.	Zachodniopomorski	9	47
SUMA		122	417

5.2.1 Uregulowany stan formalnoprawny

Ustalenia WIOŚ dokonane w ramach przeprowadzonego cyklu kontrolnego wykazały, że 94 ze 122 (77%) skontrolowanych podmiotów posiadało uregulowany stan formalnoprawny (pozwolenia), dla eksploatowanych przelewów burzowych. Najwięcej takich podmiotów znajdowało się w woj. podkarpackim (17) i woj. małopolskim (11), przy czym w danych tych ujęto również pozwolenia wydane w 2023 r.

Tabela 3. Zestawienie liczby skontrolowanych podmiotów i przelewów burzowych posiadających uregulowany stan formalnoprawny

Lp.	WIOŚ	Liczba podmiotów posiadających przelewy burzowe	Liczba podmiotów posiadających uregulowany stan formalnoprawny dla przelewów burzowych	% podmiotów posiadających uregulowany stan formalnoprawny dla przelewów burzowych
1.	Dolnośląski	11	7	64%
2.	Kujawsko-Pomorski	9	7	78%
3.	Lubelski	2	1	50%
4.	Lubuski	8	7	88%
5.	Łódzki	6	6	100%
6.	Małopolski	14	11	79%
7.	Mazowiecki	11	10	91%
8.	Opolski	1	1	100%
9.	Podkarpacki	19	17	89%
10.	Podlaski	0	0	0%
11.	Pomorski	7	5	71%
12.	Śląski	9	6	67%
13.	Świętokrzyski	2	0	0%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	4	100%
15.	Wielkopolski	10	5	50%
16.	Zachodniopomorski	9	7	78%
SUMA		122	94	77%

Z przekazanych danych wynika, również że 341 z 417 (82%) skontrolowanych przelewów burzowych posiadało uregulowany stan formalnoprawny. Najwięcej przelewów burzowych, dla których wydano pozwolenia na odprowadzanie ścieków, znajdowało się w woj. małopolskim (73 szt.) i woj. śląskim (53 szt.), przy czym w powyższych danych ujęto również pozwolenia wydane w 2023 r.

Tabela 4. Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych posiadających uregulowany stan formalnoprawny

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych	Liczba przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny	% przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny
1.	Dolnośląski	20	12	60%
2.	Kujawsko-Pomorski	27	19	70%
3.	Lubelski	2	1	50%
4.	Lubuski	21	19	90%
5.	Łódzki	27	27	100%
6.	Małopolski	87	73	84%
7.	Mazowiecki	31	30	97%
8.	Opolski	6	6	100%
9.	Podkarpacki	46	44	96%

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych	Liczba przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny	% przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny
10.	Podlaski	0	0	0%
11.	Pomorski	8	6	75%
12.	Śląski	59	53	90%
13.	Świętokrzyski	2	0	0%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	4	100%
15.	Wielkopolski	30	22	73%
16.	Zachodniopomorski	47	25	53%
SUMA		417	341	82%

5.2.2 Brak uregulowania stanu formalnoprawnego

Na podstawie zgromadzonych w trakcie cyklu kontrolnego danych wynika, że 28 ze 122 (23%) skontrolowanych podmiotów nie posiadało uregulowania formalnoprawnego dla przelewów burzowych. Najwięcej takich podmiotów znajdowało się w woj. wielkopolskim (5) i woj. dolnośląskim (4).

Tabela 5. Zestawienie liczby skontrolowanych podmiotów nieposiadających uregulowania formalnoprawnego dla przelewów burzowych

Lp.	WIOŚ	Liczba podmiotów posiadających przelewy burzowe	Liczba podmiotów nieposiadających uregulowania formalnoprawnego dla przelewów burzowych	% podmiotów nieposiadających uregulowania formalnoprawnego dla przelewów burzowych
1.	Dolnośląski	11	4	36%
2.	Kujawsko-Pomorski	9	2	22%
3.	Lubelski	2	1	50%
4.	Lubuski	8	1	13%
5.	Łódzki	6	0	0%
6.	Małopolski	14	3	21%
7.	Mazowiecki	11	1	9%
8.	Opolski	1	0	0%
9.	Podkarpacki	19	2	11%
10.	Podlaski	0	0	0%
11.	Pomorski	7	2	29%
12.	Śląski	9	3	33%
13.	Świętokrzyski	2	2	100%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	0%
15.	Wielkopolski	10	5	50%
16.	Zachodniopomorski	9	2	22%
SUMA		122	28	23%

Z przekazanych danych wynika również, że 76 z 417 (18%) skontrolowanych przelewów burzowych nie posiadało uregulowania formalnoprawnego. Najwięcej przelewów

z nieuregulowanym stanem formalnoprawnym na odprowadzenie ścieków znajdowało się w woj. zachodniopomorskim (22 szt.) i woj. małopolskim (14 szt.).

Tabela 6. Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych nieposiadających uregulowania stanu formalnoprawnego

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych	Liczba przelewów burzowych nieposiadających uregulowania formalnoprawnego	% przelewów burzowych nieposiadających uregulowania formalnoprawnego
1.	Dolnośląski	20	8	40%
2.	Kujawsko-Pomorski	27	8	30%
3.	Lubelski	2	1	50%
4.	Lubuski	21	2	10%
5.	Łódzki	27	0	0%
6.	Małopolski	87	14	16%
7.	Mazowiecki	31	1	3%
8.	Opolski	6	0	0%
9.	Podkarpacki	46	2	4%
10.	Podlaski	0	0	0%
11.	Pomorski	8	2	25%
12.	Śląski	59	6	10%
13.	Świętokrzyski	2	2	100%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	0%
15.	Wielkopolski	30	8	27%
16.	Zachodniopomorski	47	22	47%
SUMA		417	76	18%

5.3 Weryfikacja warunku dotyczącego określenia w pozwoleniach dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów

5.3.1 Liczba przelewów z określoną średnio roczną liczbą zrzutów

Z danych przekazanych przez WIOŚ wynika, że 325 z 341 (95%) przelewów burzowych posiadających pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do odbiornika posiada w pozwoleniu określoną dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów. Najwięcej takich przelewów znajdowało się w woj. małopolskim (73 szt.) i woj. śląskim (52 szt.).

Tabela 7 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach określono dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów posiadających uregulowanie stanu formalnoprawnego	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono średnio roczną liczbę zrzutów	% przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono średnio roczną liczbę zrzutów
1.	Dolnośląski	12	12	100%
2.	Kujawsko-Pomorski	19	19	100%
3.	Lubelski	1	0	0%

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów posiadających uregulowanie stanu formalnoprawnego	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono średnio roczną liczbę zrzutów	% przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono średnio roczną liczbę zrzutów
4.	Lubuski	19	19	100%
5.	Łódzki	27	27	100%
6.	Małopolski	73	73	100%
7.	Mazowiecki	30	25	83%
8.	Opolski	6	0	0%
9.	Podkarpacki	44	44	100%
10.	Podlaski	0	0	0%
11.	Pomorski	6	5	83%
12.	Śląski	53	52	98%
13.	Świętokrzyski	0	0	0%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	3	75%
15.	Wielkopolski	22	21	95%
16.	Zachodniopomorski	25	25	100%
SUMA		341	325	95%

5.3.2 Liczba przelewów bez określonej średniej rocznej liczby zrzutów

Z przekazanych przez WIOŚ danych wynika, że 16 z 341 (5%) przelewów burzowych posiadających pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do odbiornika nie posiada w pozwoleniu określonej dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów. Najwięcej takich przelewów znajdowało się w woj. opolskim (6 szt.) i woj. mazowieckim (5 szt.).

Tabela 8 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach nie określono dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach nie określono średnio rocznej liczby zrzutów	% przelewów burzowych dla których w pozwoleniach nie określono średnio rocznej liczby zrzutów
1.	Dolnośląski	12	0	0%
2.	Kujawsko-Pomorski	19	0	0%
3.	Lubelski	1	1	100%
4.	Lubuski	19	0	0%
5.	Łódzki	27	0	0%
6.	Małopolski	73	0	0%
7.	Mazowiecki	30	5	17%
8.	Opolski	6	6	100%
9.	Podkarpacki	44	0	0%
10.	Podlaski	0	0	0%

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach nie określono średnio rocznej liczby zrzutów	% przelewów burzowych dla których w pozwoleniach nie określono średnio rocznej liczby zrzutów
11.	Pomorski	6	1	17%
12.	Śląski	53	1	2%
13.	Świętokrzyski	0	0	0%
14.	Warmińsko-Mazurski	4	1	25%
15.	Wielkopolski	22	1	0%
16.	Zachodniopomorski	25	0	0%
SUMA		341	16	5%

5.3.3 Przekroczenie określonej w dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów

Na podstawie danych zgromadzonych w ramach przeprowadzonego cyklu, zestawionych poniżej w tabeli 10, można stwierdzić, że oceny spełniania w latach 2020-2022 warunków pozwolenia pod kątem przestrzegania dopuszczalnej liczby zrzutów z przelewów burzowych określonej w pozwoleniu, można było dokonać dla 241 z 325 (74%) przelewów. Powyższe wynika, z faktu, iż zgodnie z rozporządzeniami z 2006, 2014 i 2019 - oceny spełnienia tego warunku, dokonuje się na podstawie średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, określonej na podstawie obserwacji funkcjonowania przelewów przez okres co najmniej 2 lat.

Dla 201 z 241 (83%) przelewów burzowych możliwe było dokonanie oceny spełniania warunków pozwolenia w zakresie dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z okresu trzech lat, tj. 2020-2022 r., natomiast dla 40 przelewów burzowych możliwy był do oceny okres dwóch lat, tj. 2020-2021 albo 2021-2022.

Wyniki cyklu wykazały, że biorąc pod uwagę okres trzyletni, w 34 z 201 (17%) przelewów burzowych została przekroczona dopuszczalna średnia roczna liczba zrzutów. Natomiast biorąc pod uwagę okres dwuletni, liczba przelewów burzowych, z których odprowadzano ścieki z przekroczeniem dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów, wyniosła 3 z 40 (8%).

Tabela 9 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych, dla których dopuszczalna średnia roczna liczba zrzutów została przekroczona

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono liczbę zrzutów	Liczba przelewów burzowych dla których można było dokonać oceny	Liczba przelewów burzowych dla których można było dokonać oceny w okresie 3 lat	Liczba przelewów burzowych dla których wg oceny dokonanej dla okresu 3 lat przekroczono liczbę zrzutów	Liczba przelewów burzowych dla których można było dokonać oceny w okresie 2 lat	Liczba przelewów burzowych dla których wg oceny dokonanej dla okresu 2 lat przekroczono liczbę zrzutów
1.	Dolnośląski	12	7	7	0	0	0
2.	Kujawsko-Pomorski	19	19	8	0	11	0
3.	Lubelski	0	0	0	0	0	0
4.	Lubuski	19	16	16	0	0	0
5.	Łódzki	27	13	8	2	5	3
6.	Małopolski	73	45	40	19	5	0
7.	Mazowiecki	25	20	19	12	1	0
8.	Opolski	0	0	0	0	0	0
9.	Podkarpacki	44	32	24	1	8	0
10.	Podlaski	0	0	0	0	0	0
11.	Pomorski	5	2	2	0	0	0
12.	Śląski	52	52	47	0	5	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	3	3	2	0	1	0
15.	Wielkopolski	21	17	13	0	4	0
16.	Zachodniopomorski	25	15	15	0	0	0
SUMA		325	241	201	34	40	3

Jednocześnie z przekazanych danych wynika, że podczas kontroli niektóre WIOŚ nie ustaliły rzeczywistej średniej rocznej liczby zrzutów z niektórych przelewów (brak danych). Jako uzasadnienie wskazano:

- brak eksploatacji przelewu burzowego (z powodu braku pozwolenia w jednym roku, albo przelew w kontrolowanym okresie nie uruchomił się),
- brak opomiarowania na przelewie burzowym,
- szacowanie liczby zrzutów na podstawie danych z IMGW o opadach atmosferycznych o dużej intensywności,
- rozpoczęcie eksploatacji przelewu w 2023 r,
- pozwolenie na odprowadzanie ścieków przelewem burzowym wydane na Gminę, a nie na kontrolowane przedsiębiorstwo wodociągowe.

Tabela 10 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów, dla których nie ustalono rzeczywistej liczby dokonanych zrzutów

Lp.	WIOŚ	Brak danych dotyczących liczby dokonanych zrzutów przelewem burzowym w poszczególnych latach		
		2020	2021	2022
1.	Dolnośląski	1	1	1
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0	0
3.	Lubelski	0	0	0
4.	Lubuski	1	0	0
5.	Łódzki	0	0	0
6.	Małopolski	20	20	20
7.	Mazowiecki	1	0	0
8.	Opolski	0	0	0
9.	Podkarpacki	6	6	0
10.	Podlaski	0	0	0
11.	Pomorski	1	1	0
12.	Śląski	8	8	8
13.	Świętokrzyski	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	0	0	0
15.	Wielkopolski	0	0	0
16.	Zachodniopomorski	21	0	0
SUMA		59	37	30

5.4 Liczba pozwoleń nakładających obowiązek wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewem

Okres objęty kontrolą obejmował lata 2020-2022. W okresie tym niektóre z pozwoleń wydanych na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi wygasły i zostały wydane nowe pozwolenia.

Przelewów burzowych, które posiadały w pozwoleniu obowiązek wykonywania badań odprowadzanych z nich ścieków było 19 z 341 (6%), natomiast przelewów burzowych, które

w pierwszym pozwoleniu nie posiadały ww. obowiązku i został on ujęty w drugim pozwoleniu było 25 z 341 (7%).

Łącznie pozwoleń, w których ujęto obowiązek wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewami burzowymi było 44 z 341 (13%). Oznacza to, że w zdecydowanej większości pozwoleń, tj. 297 z 341 (87%) nie określono obowiązku monitorowania jakości ścieków odprowadzanych przelewami.

Tabela 11 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów, dla których w pozwoleniu ujęto lub nie ujęto, obowiązku wykonywania badań jakości odprowadzanych ścieków

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów posiadających uregulowany stan formalnoprawny	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach ujęto obowiązek wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewem	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach nie ujęto obowiązku wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewem	Liczba przelewów burzowych, dla których w pierwszym pozwoleniu obowiązującym w latach 2020-2022, nie ujęto obowiązku wykonywania badań jakości ścieków odprowadzanych przelewem, lecz ujęto ten obowiązek w drugim pozwoleniu
1.	Dolnośląski	12	0	12	0
2.	Kujawsko-Pomorski	19	0	19	0
3.	Lubelski	1	0	1	0
4.	Lubuski	19	5	14	0
5.	Łódzki	27	0	26	1
6.	Małopolski	73	2	51	20
7.	Mazowiecki	30	9	19	2
8.	Opolski	6	0	6	0
9.	Podkarpacki	44	1	43	0
10.	Podlaski	0	0	0	0
11.	Pomorski	6	0	6	0
12.	Śląski	53	0	53	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	3	1
15.	Wielkopolski	22	2	19	1
16.	Zachodniopomorski	25	0	25	0
SUMA		341	19	297	25

5.4.1 Wywiązywanie się z obowiązku wykonywania badań jakości ścieków

Z danych przekazanych przez WIOŚ wynika, że dla 23 z 44 (52%) przelewów burzowych, dla których określono w pozwoleniach obowiązek wykonywania badań jakości odprowadzanych ścieków, można było dokonać oceny spełnienia obowiązku wykonywania badań jakości ścieków w latach 2020-2022, ponieważ w okresie tym obowiązywały pozwolenia nakładające ten obowiązek.

W przypadku 19 z 23 (83%) przelewów burzowych obowiązek wykonywania badań jakości odprowadzanych ścieków był realizowany, natomiast w przypadku 4 z 23 (17%) przelewów, badania nie były wykonywane. Jako przyczynę braku realizacji tego obowiązku wskazano brak odpływu ścieków z przelewów burzowych w latach 2020-2022. W tej sytuacji nie można braku realizacji tego obowiązku uznać za naruszenie warunków pozwolenia, bowiem możliwość pobrania próbek do badań jakości ścieków z przelewów burzowych jest warunkowana uruchomieniem się przelewu burzowego i czasem trwania zrzutu ścieków z tego przelewu, co z kolei zależy od warunków atmosferycznych i wystąpienia nawałnych opadów.

Tabela 12 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów, dla których określono obowiązek wykonywania badań jakości wprowadzanych ścieków i w latach 2020-2022 możliwe było dokonanie oceny spełnienia tego obowiązku

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach określono obowiązek wykonywania badań jakości odprowadzanych ścieków	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach obowiązujących w latach 2020-2022, ujęto obowiązek wykonywania badań jakości odprowadzanych ścieków	Liczba przelewów, dla których zgodnie z obowiązkiem ujętym w pozwoleniu wykonano badania
1.	Dolnośląski	0	0	0
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0	0
3.	Lubelski	0	0	0
4.	Lubuski	5	5	3
5.	Łódzki	1	0	0
6.	Małopolski	22	2	2
7.	Mazowiecki	11	11	10
8.	Opolski	0	0	0
9.	Podkarpacki	1	1	1
10.	Podlaski	0	0	0
11.	Pomorski	0	0	0
12.	Śląski	0	0	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	1	1	0
15.	Wielkopolski	3	3	3
16.	Zachodniopomorski	0	0	0
SUMA		44	23	19

5.4.2 Ładunek zanieczyszczeń wprowadzony ze skontrolowanych przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych

Z danych zebranych i przekazanych przez WIOŚ wynika, że w poszczególnych latach objętych kontrolą, eksploatowanymi przelewami burzowymi wprowadzono do środowiska następujący ładunek zanieczyszczeń:

- 1) 2020 r.:
  - BZT₅ - 3 520 804,84 kg
  - ChZT_{Cr} - 7 927 589,50 kg
  - zawiesiny ogólnej - 4 121 624,93 kg
  - azotu ogólnego - 704 193,17 kg
  - fosforu ogólnego - 80 957,33 kg
- 2) 2021 r.:
  - BZT₅ - 1 321 152,54 kg -
  - ChZT_{Cr} - 3 405 280,94 kg
  - zawiesiny ogólnej - 2 053 014,90 kg
  - azotu ogólnego - 240 664,22 kg
  - fosforu ogólnego - 25 360,91 kg
- 3) 2022 r.:
  - BZT₅ - 442 491,10 kg
  - ChZT_{Cr} - 1 150 036,05 kg
  - zawiesiny ogólnej - 735 082,35 kg
  - azotu ogólnego - 70 817,92 kg
  - fosforu ogólnego - 11 087,43 kg

Szczegółowe dane dotyczące ładunku zanieczyszczeń wprowadzonego przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych w poszczególnych latach, w podziale na województwa, przedstawiono w tabelach 14 - 16.

Tabela 13 – Zestawienie ilości zanieczyszczeń odprowadzonych skontrolowanymi przelewami burzowymi w 2020 r.

Lp.	WIOŚ	Wprowadzony ładunek zanieczyszczeń do wód w 2020 r. [kg]				
		BZT ₅	ChZT _{Cr}	Zawiesina ogólna	Azot ogólny	Fosfor ogólny
1.	Dolnośląski	317,50	747,16	151,50	0	0
2.	Kujawsko-Pomorski	6 505,98	22 425,48	3 054,80	940,18	172,09
3.	Lubelski	0	0	0	0	0
4.	Lubuski	1 675,29	5 060,16	3 035,41	284,21	26,89
5.	Łódzki	40,21	109,22	44,14	0	0
6.	Małopolski	14,73	31,54	86,45	0	0
7.	Mazowiecki	3 324 775,19	7 598 077,39	4 005 127,68	669 122,10	77 281,63
8.	Opolski	0	0	0	0	0

Lp.	WIOŚ	Wprowadzony ładunek zanieczyszczeń do wód w 2020 r. [kg]				
		BZT ₅	ChZT _{Cr}	Zawiesina ogólna	Azot ogólny	Fosfor ogólny
9.	Podkarpacki	176 060,27	269 939,63	90 481,86	31 165,74	2 948,39
10.	Podlaski	0	0	0	0	0
11.	Pomorski	0	0	0	0	0
12.	Śląski	0	0	0	0	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	0	0	0	0	0
15.	Wielkopolski	11 415,66	31 198,92	19 643,09	2 680,94	528,33
16.	Zachodniopomorski	0	0	0	0	0
SUMA		3 520 804,84	7 927 589,50	4 121 624,93	704 193,17	80 957,33

Tabela 14 – Zestawienie ilości zanieczyszczeń odprowadzonych skontrolowanymi przelewami burzowymi w 2021 r.

Lp.	WIOŚ	Wprowadzony ładunek zanieczyszczeń do wód w 2021 r. [kg]				
		BZT ₅	ChZT _{Cr}	Zawiesina ogólna	Azot ogólny	Fosfor ogólny
1.	Dolnośląski	167,00	387,00	218,00	0	0
2.	Kujawsko-Pomorski	2 913,63	24 202,04	11 053,47	1 543,55	77,26
3.	Lubelski	0	0	0	0	0
4.	Lubuski	7 875,92	23 178,21	16 931,30	2 090,90	195,49
5.	Łódzki	168,60	500,20	148,36	0	0
6.	Małopolski	19,69	58,72	43,76	0	0
7.	Mazowiecki	1 261 702,02	3 218 305,10	1 946 284,41	235 201,24	24 811,84
8.	Opolski	0	0	0	0	0
9.	Podkarpacki	18 617,53	49 326,48	32 054,02	929,61	75,23
10.	Podlaski	0	0	0	0	0
11.	Pomorski	0	0	0	0	0
12.	Śląski	0	0	0	0	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	0	0	0	0	0
15.	Wielkopolski	28 779,14	86 704,19	43 959,58	746,91	184,10
16.	Zachodniopomorski	909,00	2 619,00	2 322,00	152,00	17,00
SUMA		1 321 152,54	3 405 280,94	2 053 014,90	240 664,22	25 360,91

Tabela 15 – Zestawienie ilości zanieczyszczeń odprowadzonych skontrolowanymi przelewami burzowymi w 2022 r.

Lp.	WIOŚ	Wprowadzony ładunek zanieczyszczeń do wód w 2022 r. [kg]				
		BZT ₅	ChZT _{Cr}	Zawiesina ogólna	Azot ogólny	Fosfor ogólny
1.	Dolnośląski	1 206,00	2 540,00	1 194,00	0	0
2.	Kujawsko-Pomorski	1 781,66	4 261,40	3 553,72	44,88	0,44
3.	Lubelski	0	0	16,53	0	0
4.	Lubuski	908,79	3 702,06	1 175,67	64,96	9,19
5.	Łódzki	315,05	987,73	436,62	0	0
6.	Małopolski	0	0	0	0	0
7.	Mazowiecki	416 436,99	1 077 983,39	701 575,87	67 695,41	10 597,41
8.	Opolski	0	0	0	0	0
9.	Podkarpacki	10 032,84	24 160,51	8 688,56	1 220,68	126,39
10.	Podlaski	0	0	0	0	0
11.	Pomorski	0	0	0	0	0
12.	Śląski	0	0	0	0	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	0	0	0	0	0
15.	Wielkopolski	10 254,27	32 941,96	14 493,38	1 475,00	328,00
16.	Zachodniopomorski	1 555,50	3 459,00	3 948,00	317,00	26,00
SUMA		442 491,10	1 150 036,05	735 082,35	70 817,92	11 087,43

5.5 Liczba pozwoleń nakładających obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych skontrolowanymi przelewami burzowymi

Jak wspomniano w rozdziale 5.4, okres objęty kontrolą obejmował lata 2020-2022. W ww. okresie niektóre pozwolenia na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi wygasły i zostały wydane nowe pozwolenia.

Przelewów burzowych, w których określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków było 64 z 341 (19%). Natomiast przelewów burzowych, które w pierwszym pozwoleniu nie posiadały takiego obowiązku i został on ujęty w drugim pozwoleniu, było 22 z 341 (6%).

Łącznie pozwoleń, w których określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami burzowymi było 86 z 341 (25%). Oznacza to, że w zdecydowanej większości pozwoleń, tj. 255 z 341 (76%) nie określono obowiązku prowadzenia pomiarów ilości odprowadzanych ścieków.

Tabela 16 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów burzowych, w których ujęto lub nie ujęto obowiązku wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych posiadających uregulowany stan formalnoprawny	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach ujęto obowiązek wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków	Liczba przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach nie ujęto obowiązku wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków	Liczba przelewów burzowych, dla których w pierwszym pozwoleniu obowiązującym w latach 2020-2022, nie ujęto obowiązku wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków lecz ujęto ten obowiązek w drugim pozwoleniu
1.	Dolnośląski	12	4	8	0
2.	Kujawsko-Pomorski	19	0	19	0
3.	Lubelski	1	0	1	0
4.	Lubuski	19	1	18	0
5.	Łódzki	27	21	5	1
6.	Małopolski	73	4	49	20
7.	Mazowiecki	30	21	9	0
8.	Opolski	6	0	6	0
9.	Podkarpacki	44	7	37	0
10.	Podlaski	0	0	0	0
11.	Pomorski	6	3	3	0
12.	Śląski	53	0	53	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	3	1
15.	Wielkopolski	22	3	19	0
16.	Zachodniopomorski	25	0	25	0
SUMA		341	64	255	22

5.5.1 Wywiązywanie się z obowiązku wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych skontrolowanymi przelewami burzowymi

Z danych przekazanych przez WIOŚ wynika, że dla 86 przelewów burzowych w pozwoleniach określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków. Dla 65 z 86 (76%) tych przelewów można było dokonać oceny spełnienia tego obowiązku w latach 2020-2022, ponieważ w okresie tym obowiązywały pozwolenia nakładające ten obowiązek.

W przypadku 58 z 65 (89%) przelewów burzowych obowiązek wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków był realizowany, natomiast w przypadku 7 z 65 (11%) przelewów pomiary ilości ścieków nie były wykonywane, przy czym:

- dla 5 z 7 (71%) przelewów nie wykonywano pomiarów ilości odprowadzonych ścieków ponieważ w latach 2020 - 2022 r. przelewy nie były eksploatowane (przelewy nie uruchomiły się),
- dla 2 z 7 (29%) przelewów nie zainstalowano urządzenia pomiarowego na wylocie przelewu. Jednocześnie, w jednym z dwóch przelewów ilość ścieków podawana jest jako iloczyn czasu, w którym płyną ścieki i pojemności pojemnika napełniającego się w określonym czasie.

Tabela 17 – Zestawienie liczby skontrolowanych przelewów, dla których w pozwoleniu określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości odprowadzanych ścieków i w latach 2020-2022 możliwe było dokonanie oceny spełnienia tego obowiązku

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach obowiązujących w latach 2020-2022, istniał obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewem	Liczba przelewów dla których zgodnie z obowiązkiem ujętym w pozwoleniu wykonano pomiar ilości odprowadzonych ścieków
1.	Dolnośląski	4	4	1
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0	0
3.	Lubelski	0	0	0
4.	Lubuski	1	1	1
5.	Łódzki	22	21	21
6.	Małopolski	24	4	3
7.	Mazowiecki	21	21	20
8.	Opolski	0	0	0
9.	Podkarpacki	7	7	7
10.	Podlaski	0	0	0
11.	Pomorski	3	3	2
12.	Śląski	0	0	0
13.	Świętokrzyski	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	1	1	0
15.	Wielkopolski	3	3	3
16.	Zachodniopomorski	0	0	0

Lp.	WIOŚ	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach określono obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych	Liczba przelewów burzowych dla których w pozwoleniach obowiązujących w latach 2020-2022, istniał obowiązek wykonywania pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewem	Liczba przelewów dla których zgodnie z obowiązkiem ujętym w pozwoleniu wykonano pomiar ilości odprowadzonych ścieków
SUMA		86	65	58

5.6 Stwierdzone naruszenia

Na podstawie danych przekazanych przez WIOŚ ustalono, że naruszenia stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w ramach cyklu dotyczyły, m.in:

- braku pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do odbiornika,
- złego stanu technicznego wylotu odprowadzającego ścieki do potoku z przelewu burzowego komunalnej kanalizacji ogólnospławnej,
- przekroczenia dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów, określonej w pozwoleniu,
- nieprawidłowości w bieżącym dokonywaniu przeglądów i konserwacji awaryjnego burzowego kanału zrzutowego
- niezgodnego stanu rzeczywistego ze stanem formalnoprawnym, tj. przelew burzowy do rzeki Wisły nie jest przelewem kanalizacji ogólnospławnej z uwagi na jej rozdział na sanitarną i deszczową,
- przekroczenie, określonej w pozwoleniu wydanym na awaryjny przelew burzowy, dopuszczalnej maksymalnej dobowej oraz średniej dobowej ilości ścieków wprowadzanych z przelewu burzowego komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do rzeki,
- braku urządzenia pomiarowego oraz braku kraty przed rurociągiem odprowadzającym ścieki z przelewu burzowego miejskiej kanalizacji ogólnospławnej.

Zgromadzone dane wykazały, że 28 ze 122 (23%) skontrolowanych podmiotów nie posiadało uregulowania formalnoprawnego dla przelewów burzowych podczas kontrolowanego okresu. Dane dotyczące liczby tych podmiotów w poszczególnych województwach przedstawiono w tabeli 6 w rozdziale 5.2.2.

Natomiast 25 z 94 (27%) spośród skontrolowanych podmiotów, które posiadały uregulowany stan formalnoprawny dla przelewów burzowych, nie przestrzegało warunków ujętych w pozwoleniach. Podmioty te eksploatowały 79 z 341 (23%) przelewów burzowych. Biorąc pod uwagę przelewy burzowe, największą liczbę naruszeń stwierdzono w woj. łódzkim (19) i woj. mazowieckim (15). Dane dotyczące liczby stwierdzonych naruszeń dla tych podmiotów, w poszczególnych województwach przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 18. Zestawienie liczby skontrolowanych podmiotów i przelewów burzowych, które posiadały uregulowany stan formalnoprawny i nie przestrzegały warunków ujętych w pozwoleniach

Lp.	WIOŚ	Liczba podmiotów posiadających uregulowany stan formalnoprawny dla przelewów burzowych	Liczba przelewów burzowych posiadających uregulowany stan formalnoprawny	Liczba podmiotów posiadających uregulowania formalnoprawne dla przelewów burzowych, które nie przestrzegały warunków ujętych w pozwoleniach	Liczba przelewów posiadających uregulowania formalnoprawne, dla których nie przestrzegano warunków ujętych w pozwoleniach
1.	Dolnośląski	7	12	2	2
2.	Kujawsko-Pomorski	7	19	2	12
3.	Lubelski	1	1	0	0
4.	Lubuski	7	19	0	0
5.	Łódzki	6	27	3	19
6.	Małopolski	11	73	3	3
7.	Mazowiecki	10	30	5	15
8.	Opolski	1	6	1	6
9.	Podkarpacki	17	44	1	8
10.	Podlaski	0	0	0	0
11.	Pomorski	5	6	2	2
12.	Śląski	6	53	5	11
13.	Świętokrzyski	0	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	4	4	0	0
15.	Wielkopolski	5	22	1	1
16.	Zachodniopomorski	7	25	0	0
SUMA		94	341	25	79

5.6.1 Działania pokontrolne

Podczas realizacji cyklu kontrolnego inspektorzy WIOŚ dokonali kontroli 122 podmiotów eksploatujących 417 przelewów burzowych. Stwierdzili, że 53 podmioty dopuściły się naruszenia, albo przez wzgląd na brak pozwolenia wodnoprawnego albo naruszenie warunków posiadanego pozwolenia.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli naruszeniami inspektorzy WIOŚ:

- nałożyli mandaty karne – 3 przypadki
- udzielili instruktażu - 2 przypadków
- udzielili pouczenia - 7 przypadków.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi naruszeniami, w ramach działań pokontrolnych, WIOŚ:

- skierowali 26 zarządzeń pokontrolnych do kierowników kontrolowanych jednostek,
- skierowali 29 wystąpień do innych organów – PGW WP.

Podjęte działania w związku ze stwierdzonymi naruszeniami, w podziale na województwa przedstawiono w tabeli 20.

Tabela 20 – Zestawienie działań podjętych przez WIOŚ, w związku ze stwierdzonymi naruszeniami

Lp.	WIOŚ	Liczba skontrolowanych podmiotów posiadających przelewy burzowe	Zarządzenie pokontrolne	Wystąpienie pokontrolne	Mandat	Instruktaż	Pouczenie
1.	Dolnośląski	11	6	3	1	0	1
2.	Kujawsko-Pomorski	9	1	0	0	0	1
3.	Lubelski	2	0	0	0	0	0
4.	Lubuski	8	1	0	0	0	0
5.	Łódzki	6	1	0	0	2	2
6.	Małopolski	14	0	4	0	0	1
7.	Mazowiecki	11	4	2	0	0	0
8.	Opolski	1	1	1	0	0	0
9.	Podkarpacki	19	1	1	0	0	0
10.	Podlaski	0	0	0	0	0	0
11.	Pomorski	7	2	3	0	0	0
12.	Śląski	9	7	7	2	0	2
13.	Świętokrzyski	2	0	2	0	0	0
14.	Warmińsko-Mazurski	4	0	1	0	0	0
15.	Wielkopolski	10	1	3	0	0	0
16.	Zachodniopomorski	9	1	2	0	0	0
SUMA		122	26	29	3	2	7

6. WNIOSKI

1. Ustalenia kontroli zrealizowanych w ramach cyklu kontrolnego, wykazały różne w skali kraju podejście organów wydających pozwolenia do określania w nich warunków korzystania z wód w zakresie odprowadzania ścieków przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, co wyrażało się m.in. w tym, że:
  - a) nie we wszystkich pozwoleniach określono dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów z przelewów burzowych,
  - b) w niektórych pozwoleniach dodatkowo określono warunki wykonywania badań jakości lub pomiarów ilości ścieków odprowadzanych przelewami pomimo tego, iż stan prawny obowiązujący do dnia 31 grudnia 2023 r. nie przewidywał obowiązku monitorowania tych warunków.
2. Niezbędne jest ujednoczenie podejścia organów wydających pozwolenia na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej, co do warunków korzystania z wód, określanych w tych pozwoleniach, poprzez ujęcie w nich dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów.

Minister właściwy ds. gospodarki wodnej dostrzegł problematykę tego zagadnienia w związku z sytuacją na Odrze w 2022 r. i podjął stosowne działania legislacyjne mające na celu uporządkowanie tej kwestii. Zmiany wprowadzone w przepisach prawa, w tym ustawy Prawo wodne, w związku z wejściem życie ustawy o rewitalizacji Odry, pozwalają przypuszczać, że z mocy prawa, w terminach wskazanych w przepisach, nastąpi ujednoczenie podejścia organów co do zakresu wydawanych pozwoleń na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej.

Przepisy ustawy o rewitalizacji Odry zobowiązują bowiem podmioty do wystąpienia do organów wydających pozwolenia, do dnia 1 lipca 2024 r. z wnioskiem o zmianę pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi wydanych przed dniem 1 stycznia 2024 r. przez uzupełnienie ich, o warunki dotyczące wprowadzania ścieków z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej.

3. Biorąc pod uwagę, że dotychczas wydane niektóre pozwolenia na odprowadzanie ścieków przelewami burzowymi określały obowiązki prowadzenia pomiarów jakości i ilości tych ścieków, niezbędne jest zweryfikowanie przez organy Wód Polskich, czy istnieją uzasadnione podstawy do określania w nowych/zaktualizowanych pozwoleniach takich warunków, skoro przepis prawa tego nie wymaga.

Organ w pozwoleniu, może ustalić dodatkowe warunki i obowiązki, np. prowadzenia pomiarów jakości i ilości ścieków, jednak w takim przypadku jest zobowiązany do określenia również sposobu, zakresu i terminów pobierania próbek do badań oraz pomiarów ich ilości, w celu egzekwowania przestrzegania tych warunków, biorąc pod uwagę, że pobieranie próbek do badań z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej jest uzależnione od warunków atmosferycznych i czasu trwania zrzutu z przelewu oraz lokalizacji przelewu (dostępność pobierania próbek i rejestrowania ilości).
4. Wśród skontrolowanych w trakcie cyklu podmiotów, funkcjonują pozwolenia wodnoprawne wyłącznie na wprowadzanie ścieków wylotami burzowymi jak i pozwolenia na wprowadzanie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni do wód lub do ziemi, w których ujęto warunki wprowadzania ścieków przelewami burzowymi (choć w trakcie cyklu nie

zbierano szczegółowych danych o liczbie takich pozwoleń). Kwestia ta wymaga również jednolitego podejścia.

Z uzasadnienia projektu ustawy o rewitalizacji rzeki Odry wynika, że: *Obecnie występują przypadki udzielania odrębnych pozwoleń na wprowadzanie ścieków przelewami burzowymi, mimo że działanie to stanowi integralną część usługi wodnej polegającej na wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi i ma na celu zabezpieczenie oczyszczalni ścieków przed przeciążeniem hydraulicznym. Zasadne jest zatem usunięcie z obrotu prawnego obowiązujących pozwoleń na wprowadzanie ścieków przelewami burzowymi i rozszerzenie zakresu wydawanych pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie oczyszczonych ścieków o warunki dotyczące funkcjonowania przelewów burzowych [...] (str. 34-35 uzasadnienia rządowego projektu ustawy o rewitalizacji rzeki Odry, druk nr 3303, Sejm IX kadencji).*

W świetle powyższego można założyć, że i w tym zakresie nastąpi spójność działania organów wydających pozwolenia.

5. Podjęte przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska działania pokontrolne, tj. wydane zarządzenia pokontrolne przypominają podmiotom o obowiązku przestrzegania obowiązujących przepisów, a dzięki wystąpieniom pokontrolnym skierowanym przez WIOŚ do PGWWP, organy PGWWP posiadają wiedzę o podmiotach, które dotychczas odprowadzały ścieki przelewami burzowymi bez wymaganych regulacji formalnoprawnych. W związku z tym organy te mogą podejmować wobec nich stosowne działania zgodnie z posiadanymi kompetencjami.
6. Na 241 przelewów burzowych, dla których w pozwoleniach określono dopuszczalną średnią roczną liczbę zrzutów i dla których można było dokonać oceny przestrzegania tego warunku, z 37 przelewów burzowych, odprowadzono ścieki z przekroczeniem dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów, liczonej dla okresu 2 albo 3 lat.

W związku z tym zasadne jest rozważenie przez organy wydające pozwolenia, czy w tych przypadkach, aktualizowane pozwolenia nie powinny ujmować dodatkowych obowiązków, o których mowa w art. 403 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy Prawo wodne, takich jak budowa systemów retencyjno-dozujących, w celu zapobiegania ponadnormatywnej dopuszczalnej średniej rocznej liczbie zrzutów określonej w pozwoleniu.

7. SPOSÓB WYKORZYSTANIA MATERIAŁU

Sporządzony raport zostanie przekazany do:

- Ministerstwa Infrastruktury,
- Ministerstwa Klimatu i Środowiska,
- Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska,

w celu wykorzystania służbowego zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

8. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO RAPORTU

1. Sprawozdania wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska z wykonania ogólnokrajowego cyklu kontrolnego pn. kontrole podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów
2. Wytoczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w roku 2023
3. Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 (z perspektywą do 2030 r.).